

1
VOKIETIJOS L.B. VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Nr.3 (132) 1971 kovo 31

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malon-
iai prašoma nurodyti šaltinį.

A L E L I U J A !

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA ir VASARIO 16 GIMNAZIJOS
KURATORIJA

nuoširdžiai sveikina INFORMACIJŲ skaitytojus

V e l y k ū švenčių proga ir linki gražaus bei sveiko pavasario.

o o o

M E T Ų D E R L I U S

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBA yra Bendruomenės parlamen-
tas, darantis sprendimus, kuriuos vykdo VLB VALDYBA ir kiti orga-
nai. Kiekvienerių metų pradžioje vykstančios Tarybos sesijos ski-
riamos apžvelgti per metus nuveiktiems darbams, juos įvertinti ir
nusmaigstyti gaires ateities veiklai. Metinėje sesijoje VLB Valdy-
ba pateikia atskaitomybę Tarybai ir išklauso jos vertinimo.

Šioje sesijoje Vokietijos lietuvių bendruomenės metinės veiklos ap-
žvalgą padarė Valdybos pirmininkas Jonas K.Valiūnas.

1. V L B V a l d y b o s s u d ė t i s

VLB Tarybos 1970 kovo 1 nutarimu, buvo išrinkta Valdyba iš trijų
narių, kurie taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas J.K.Valiūnas,
vicepirmininkas ir sekretorius kun.Br.Liubinas ir išdininkas J.Ba-
rasas. Jaunimo reikalams buvo pasikviestas stud.A.Šmitas.

Dėl mažesnio skaičiaus narių ir dėl palyginti nedidelių atstumų Val-
dybai buvo lengviau susirinkti. Per šią kadenciją ji padarė 12 po-
sėdžių, neskaitant siauresnių pasitarimų. Dviejuose posėdžiuose da-
lyvavo ir atstovas jaunimo reikalams.

2. T a r n a u t o j a i

VLB Valdybos reikalus vedė, raštinės darbus atliko, INFORMACIJAS
redagavo ir spausdino dipl.teis.J.Lukošius. Buhalteriją tvarkė R.
Schulz.

3. A p y l i n k ė s

Vokietijos LB apylinkių skaičius praėjusiais metais nepasikeitė -
tebėra 35. Yra pavojus, kad pora nustos veikusios. Rendsburge be-

- 2 -

liko 4 nariai. Gautingo apylinkėje buvo susibūrę daugiausia vietos sanatorijoje besigydą tautiečiai. Dabar gydykloje nebeliko nė vieno lietuvio. Pilnateisių narių skaičius mūsų Bendruomenėje padidėjo 36-iais: dabar yra 936.

4. VLB V a l d y b o s į g a l i o t i n i a i

prie V.Vokietijos kraštų (Landų) vyriausybių su mažais pasikeitimais liko tie patys, būtent: Baden-Württemberge - Z.Glemžienė, Bavarijoje - stud.M.Landas, Bremene - B.Skruodis, Hamburge - kun.V. Šarka, Hessene - tėv.Alf.Bernatonis, Rheinland-Pfalze ir Saare - kun.Br.Liubinas. Žemut.Saksonijoje vietoje mirusio V.Šukio pakviestas kun.V.Šarka ir Nordrhein-Westfalijoje kolegialinę atstovybę, kurią sudarė G.Šimkevičius, L.Vilčinskis ir A.Blinkevičius, vietoj pasitraukusio L.Vilčinsko pakviestas St.Jasulaitis.

Nevisi įgaliotiniai atsiuntė savo metinės veiklos pranešimus. Iš atsiųstųjų matyti, jog atskirų kraštų parama kultūrinei lietuvių veiklai buvo labai įvairi.

Schleswig-Holsteino vyriausybė per įgaliotinį Pr.Liegų lietuviškąją veiklą rėmė paveikliai. Iš jos buvo išsigytas projektorius, rašomoji mašinėlė, patefonas. Iš spaudai išigyti skirtų lėšų buvo prumeruotas "Europos lietuvis", paremtos INFORMACIJOS. 1970 lapkričio 1. Lübeckė buvo surengtos plataus masto Lietuvių dienos.

Kaip kitų kraštų vyriausybės, taip ir Schleswig-Holsteino, reikalauja, jog bent 1/3 išlaidų tų renginių, kuriuos finansuojami vyriausybės, būtų padengtos iš savų išteklių. Tas reikalavimas ir sudaro pagrindinį sunkumą gauti kuo daugiau lėšų.

Baden-Württembergo lietuvių kultūrinei veiklai iš to krašto vyriausybės gauta 3.400,--DM. Tais pinigais paremta vargo mokykla, kurią lanko 15 vaikučių, Vasario 16 minėjimai Stuttgarte, Hüttenfelde ir Rastatte, 1970 lapkričio 7 ir 8 suruoštas jaunimo seminaras, per Kalėdas - vaikų eglutė ir t.t.

Nordrhein-Westfalijos vyriausybė buvo dosniausia. Praeitais metais lietuvių kultūrinei veiklai ji skyrė per 30.000,--DM. Todėl ir užmojai buvo gana dideli: surengtos vaikų stovyklos Anglijoje ir Italijos Alpėse, išlaikytos dvi vargo mokyklos, paremta tautinių šokių grupė, suteikiant net galimybę išigyti brangius tautinius drabužius, suruošti kultūriniai pobūviai Bielefelde, Bad Godesberge ir Wuppertaly ir t.t.

Bavarijos krašto vyriausybė pr.metais lietuviams teskyrė 800,--DM. Iš jų paremti Vasario 16 minėjimai Mūnchene ir Memmingene. Kiti gausūs, ypač Mūnchene, renginiai organizuoti savomis lėšomis.

5. V a r g o m o k y k l o s

pr.metais veikė 8-se vietovėse: Hamburge (2), Mūnchene, Memmingene, Vehrte-Osnabrücke, Stuttgarte ir Nordrhein-Westfalijoje (2). Stuttgarto ir Nordrhein-Westfalijos vargo mokyklas rėmė tų kraštų vyriausybės per VLB Valdybos įgaliotinius.

6. K u l t ū r i n ė v e i k l a

VLB apylinkės išvystė gana gyvą kultūrinę veiklą, pasirūpindamos lėšų pačios ar gaudamos paramos per VLB Valdybos įgaliotinius. Daugiausia buvo ruošiami įvairūs minėjimai, kaip Vasario 16, Motinos dienos, žiauriojo Birželio, rugsėjo 8, lapkričio 23 (kariuomenės metinės). Daugelis jų aprašyti INFORMACIJOSE.

Suminėtini keli ypatingos svarbos centriniai renginiai. VLB Tarybos referento vaikų reikalams tėv.A.Bernatonio iniciatyva

nuo balandžio 30 iki gegužės 3 Romuvoje buvo suruoštas stovyklų vadovų seminaras. Jį pravedė A. Grinienė ir O. Bartusevičienė. Dalyvavo 19 asmenų.

Studijų savaitė 1970 įvyko Stuttgart-Hohenheime, Katalikų akademijos patalpose. Dalyvavo apie 130 tautiečių iš 11 kraštų. Paskaitas skaitė lietuviai akademikai iš Vokietijos, Švedijos, Šveicarijos ir JAV-bių. Moderavo V. Natkevičius, M.A., techniškuoju organizatorium buvo kun. Br. Liubinas. Viena diena buvo skirta Tėvynės valandėlei, kurios programą sudarė religinės lietuvių giesmės, pasirodė iš jaunųjų dalyvių suorganizuotas choras, tautinių šokių grupė, deklamatorės. Savaitė baigta pianistės Aldonos Dvarionaitės aukšto lygio koncertu.

VLBT referento vaikų reikalams iniciatyva nuo liepos 26 iki rugpjūčio 16 Romuvoje buvo suruošta vaikų vasaros stovykla, kurioje dalyvavo 42 mergaitės ir 40 berniukų. Jai vadovavo A. Böhm'ienė-Krutulytė ir kun. V. Kalėckas. Vaikai čia ne tik ilsėjosi, bet taip pat mokėsi lietuviškų dainų, šokių, eilėraščių bei žaidimų. Jie piešė, sportavo ir ekskursavo. Stovykla baigta laužu su plačia programa, kurioje vaikai parodė, ką jie per tris savaites išmoko, ir parodėle, kurioje parodyti pačių stovyklautojų darbeliai.

Nordrhein-Westfalijos lietuvių vaikai, kaip minėta, stovyklavo Italijos Alpėse ir Anglijoje. Šias stovyklas organizavo VLB Valdybos įgaliotiniai prie Nordrhein-Westfalijos vyriausybės G. Šimkevičius ir L. Vilčinskas su keletu talkininkų, o finansavo to krašto vyriausybė.

Didelis renginys Nordrhein-Westfalijos krašto mastu buvo lapkričio 28 Wuppertaly suruošta tautos šventė su plačia meno programa. Jos rėmuose pasirodė net dvi tautinių šokių grupės - Vasario 16 gimnazijos ir vietinė - bei BALTIJOS vyrų kvintetas.

VLB Valdybos pirmininkas savo pranešime 3-jai VLB Tarybos sesijai pasidžiaugė, kad šalia Vasario 16 gimnazijos susiorganizavusios apylinkių tautinių šokių grupės spėjo gražiai pasireikšti ne tik tarp savųjų, bet ir svetimtaučių tarpe. Pav., VLB Muncheno apylinkės šokėjai tarptautiniame studentų folkloro vakare pripažinti geriausiaisiais iš visų Rytų tautų šokėjų.

7. VLB V a l d y b o s I N F O R M A C I J Ų

leidimas buvo tęsiamas. Per praėjusius metus jų pasirodė 12 numerių.

8. Ž v i l g s n i s i . a t e i t i

Ateinančioje kadencijoje atliktinų darbų sąrašė randame kasmet besikartojančius ir vienkartinus. Prie pirmųjų priklauso naujosios VLB Tarybos pirmoji sesija, Studijų savaitė (liepos 17-30), trijų savaitių vaikų stovykla ateinančią vasarą Romuvoje ir kit. Iš vienkartinųjų arba ne kasmet besikartojančių didesnių renginių numatyta Lietuvių bendruomenės Europos kraštų pirmininkų suvažiavimas liepos 16-18 Romuvoje, jaunimo stovykla Bad Pyrmonte, dviejų dienų VLB darbuotojų suvažiavimas Romuvoje, VLB Tarybos rinkimai ateinančią rudenį. Prieš keletą metų užsimotas išleisti ir dr. D. Augustaitytės paruoštas lietuvių kalbos vadovėlis vokiečių kalba stengiamasi šiais metais atiduoti į spaustuvę.

9. B a i g i a m o s i o s p a s t a b o s

Vykdam bendruomeninę veiklą praėjusiais metais, VLB Valdybai teko laikytis didžiausio taupumo. Viskam brangstant, padidėjo išlaidos, o pajamos liko tos pačios. Dėl to Valdybos nariai buvo priversti atsisakyti ir tų kuklių dienpinigių, nes nebuvo iš ko mokėti. VLB Valdybos narių bendradarbiavimas buvo pavyzdingas. Už tai padėjo savo bendradarbiams.

VLB TARYBOS trečioji sesija

vyko vasario 26-28 Romuvoje. Iš 15-kos Tarybos narių dalyvavo 13. Trūko dr.V.Lenerto ir kun.V.Šarkos. Pastarasis buvo sutrukdytas kitų svarbių bendruomeninių darbų.

Posėdį 15,30 val. atidarė VLB Tarybos prezidiumo pirmininkas dr.J. Grinius. Jis visą laiką ir pirmininkavo, pakaitomis su vicepirmininku tėv.A.Bernatoniū. Sekretoriavo VLB Tarybos prezidiumo sekretorius A.Lingė.

Kviečiant sesiją, buvo pateikta 13 punktų darbotvarkė. Ji papildyta 14-tu punktu - 2-ros Tarybos sesijos protokolo skaitymu. Pirmininkui skaitant protokole vietą apie a.a.Antano Jasinsko išrinkimą Garbės teismo nariu, visi Tarybos nariai ir kiti dalyviai atsistojo ir susikaupimu pagerbė šviesų velionio atminimą.

Balsams skaičiuoti išrinkti kun.A.Bunga ir V.Natkevičius, į rezoliucijų komisiją - V.Bartusevičius, kun.Br.Liubinas ir J.Lukošius.

A t s k a i t i n i u s p r a n e š i m u s padarė VLB Valdybos pirmininkas Jonas K.Valiūnas (santrauką žiūr.1-3 psl.), Valdybos išdininkas J.Barasas, Kontrolės komisijos pirmininkas R.Tendzegolskis, Garbės teismo pirmininkas J.Lukošius ir Jaunimo sekcijos pirmininkas A.Šmitas.

J. B a r a s a s paaiškino kai kurias 1970 pajamų-išlaidų apyskaitos ir balanso pozicijas.

R. T e n d z e g o l s k i s pranešė, kad Kontrolės komisija vasario 13 ir 14 patikrino VLB Valdybos kasos ir ūkio atskaitomybę už 1970 metus ir susipažino su 1970.XII.31 balansu bei 1970 pajamų-išlaidų apyskaita ir viską rado tvarkoje. Balansą ir apyskaitą pasiūlė VLB Tarybai tvirtinti.

J. L u k o š i u s painformavo, kad Garbės teismas per praeitą kadenciją buvo bedarbis - nesprenė nė vienos bylos.

A. Š m i t a s davė atskaitą iš jaunimo darbų. Surošti du suvažiavimai: vienas birželio mėnesį Bad Godesberge su apie pusšimčiu dalyvių ir antras lapkričio mėnesį Stuttgarte su per 30 dalyvių. Nemažas skaičius lietuvių jaunuolių dalyvavo ir Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos ruošiamuose seminaruose. Jaunimo vasaros stovykla neįvyko dėl per menko skaičiaus eventualių dalyvių.

Jaunimas pradeda krutėti ir apylinkėse. Prie VLB Hamburgo, Muncheno, Kaiserslauterno ir Bonn-Kölno apylinkių įsikūrė jaunimo skyriai. Sudaryta nauja JAUNIMO ŽODŽIO redakcija, kuri jau išleido du laikraščio numerius.

Šiais metais Vokietijoje įvyks dvi didelės jaunimo stovyklos: bendroji - Bad Pyrmonte ir skautų - Schwetzingeno miškuose. Į bendrąją stovyklą gal atvyks ir bendraamžių iš okup.Lietuvos. Svarbiausia tema - pasiruošimas antrajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui 1972.

Praeitosis VLB Tarybos sesijos naujiena buvo įvairių r e f e r e n t ū r ū įsteigimas ir referentų išrinkimas. Į šios sesijos darbotvarkę įtraukti jų pranešimai.

Referentas vaikų reikalams tėv.A.Bernatonis pranešė apie jaunimo vadovų kursų ir vaikų vasaros stovyklos Hüttenfelde suruošimą.

Referentas jaunimo reikalams kun.A.Bunga buvo porą kartų susitikęs su apylinkėje gyvenančiu jaunimu ir dalyvavo jaunimo diskusijose Munchene. Apgailestavo, kad jaunimas pats neparodo iniciatyvos. Ir Munchene jį judina iš jaunimo amžiaus išėjė asmenys.

Kultūrinės informacijos svetimiesiems referentas dr.V.Lenertas į posėdį neatvyko.

Veiklos planavimo referentas mokytojas V. Bartusevičius pastebėjo, kad Bendruomenės vadovai turi daryti sprendimus pasiremami informacija. Jos surinkimas ir apdirbimas yra šios referentūros uždavinys. Tai būtų: 1) Išeivijos padėties analizavimas; kaip konkretus darbo pagrindas; 2) bendrų veiklos tikslų ir gairių nustatymas; 3) parengimas trumpesnių nuotolių veiklos planų ir 4) tinkamiausios organizacinės struktūros suradimas. Šiems uždaviniams vykdyti jam nepasisėkė sutelkti grupės pajėgių asmenų, o pats neturėjęs pakankamai laiko.

Socialinių reikalų referentas J. Lukošius nurodė, kad VL Bendruomenė šalpos reikalams negali naudoti samatinių lėšų. Jų nėra nė numatyta. Į vargą patekusių lietuvių šalpa Vokietijoje vykdo BALFas iš Amerikos, Lietuvos raudonasis kryžius ir LABDARA. BALFo siūlymu, teisingesniau aukų paskirstymui dabar steigiamos Vokietijos lietuvių bendruomenės šalpos komisijos. Jas sudarys 3 nariai: VLB apylinkių vadovybių, evangelikų ir katalikų sielovadų atstovai. Šalpos komisijų veiklos gairės jau paruoštos ir patvirtintos, belieka tik pradėti vykdyti. Reikia tikėtis, jog pradėjus darbą Šalpos komisijoms, Vokietijos lietuvių šalpa vykdančių organizacijų darbas bus geriau derinamas ir tuo pačių paveikesnis. Teisinėje srityje keletu atvejų buvo stengiamasi suteikti pagalba. Vienai senutei bandoma padėti persikelti iš vienos prieglaudos į kitą, vienam seneliui tarpininkaujama apsigyventi toje pačioje prieglaudoje. Atliekami įvairių dokumentų vertimai iš lietuvių kalbos į vokiečių kalbą ir atvirkščiai.

Referentas visuomeniniams reikalams dr. J. Grinius pranešė, jog buvo kreipęsis VLIKas su siūlymu Lietuvos steigiamojo seimo jubiliejaus proga įteikti Federal. vokiečių vyriausybei memorandumą su Seimo narių parašais. Siūlymas gautas pavėluotai, parašai nebuvo originalūs. V. Vokietijoje ir laikas tokiems memorandumams nėra palankus, nes jos vyriausybė užsiėmusi nauja Rytų politika. Referentas Munchene dalyvavo Bund der Freiheit sąjungos posėdy, kuriame įvairių tautybių atstovai svarstė žygius, kaip pasipriešinti projektuojamam valstybės konstitucijos keitimui, jog būtų galima vykdyti didesnę užsieniečių priežiūrą. Dėl to ruošiamas referendumas, kurio priėmimą dar bus sušauktas pasitarimas. Pranešėjas pasiūlė rezoliuciją 1972 pasaulio lietuvių jaunimo kongresui.

I n f o r m a c i n i a i p r a n e š i m a i. buvo du: Vasario 16 gimnazijos direktoriaus V. Natkevičius ir Tautos fondo atstovo St. Povilavičiaus.

V. Natkevičius pastebėjo, kad gimnazijos gyvenimas smulkiai aprašomas VLB Valdybos INFORMACIJOSĖ, kurias gauna visi nariai, todėl visi su juo gerai susipažinę. Apie bendrabočio statybą ir apie mokytojus bei mokinius pateikė duomenų, kuriuos galima rasti Vasario 16 gimnazijos kuratoriaus susirinkimo aprašyme, spausdinamame šiame numery.

St. Povilavičius taip pat nurodė, kad Tautos fondo atstovybės V. Vokietijoje pranešimas išspausdintas INFORMACIJŲ š. m. Nr. 1 ir prie jo nebeturi ko pridėti. Atsistojimu prisimintas ir pagerbtas pr. metais miręs uolus Tautos fondo atstovybės V. Vokietijoje išdininkas dipl. ekonom. Juozas Matulaitis.

Vasario 27 posėdis pradėtas 9 val. k l a u s i m a i s ir d i s k u s i j o m i s dėl p r a n e š i m ų. Vieni Tarybos nariai pageidavo smulkesnių informacijų apie vargo mokyklas, kiti teiravosi apie turto nurašymus balanse, ar bus pakankamai lėšų visiems užsimotiems darbams įvykdyti, tretii apgailėstavo, kad per maža surenkama solidarumo įnašų iš narių, kad vaikų vasaros stovyklos nepakankamai lietuviškos, dar kiti manė, kad VLB valdyba, o ypač Tarybos referentai, galėjo išvystyti didesnę veiklą ir tuo

pačiu padaryti turiningesnius savo atskaitinius pranešimus. Dauguma pageidavo, kad būtų mezgami tampresni ryšiai su apylinkėmis, INFORMACIJOSE daugiau skelbti apie naujas knygas ir kur jų galima įsigyti. Kai kurie nariai savo siūlymus pateikė rezoliucijų forma.

B e n d r u o m e n ė s s t a t u t o keitimo klausimą referavo J.Barasas. Dalis narių pasisakė už keitimą, kita dalis - už palikimą tokio, koks yra. Bandyta suformuluoti ir priimti pagrindiniai statuto straipsniai 2 ir 5, bet nė vienas iš keleto projektų nesurinko 3/7 str. reikalaujamos 2/3 balsų daugumos. Po ilgų diskusijų ir nevaisingų pastangų pasiliko veikti senoji statuto redakcija.

V L B T a r y b o s r i n k i m ų n u o s t a t a i priimti žymiai lengviau. Jų projektą paruošė ir referavo taip pat J.Barasas. Pirmiausia, atsižvelgiant į nelemtą praeitų rinkimų patirtį, nutarta ateity rinkimus vykdyti tik korespondenciniu būdu. Po to, išbraukus trejetą projekto straipsnių ir kiek apdailinus jo redakciją, VLB Tarybos rinkimų nuostatai priimti, balsuojant kiekvieną straipsnį atskirai, didele balsų dauguma. Juos gaus kiekvienas rinkikas.

V L B J a u n i m o s e k c i j o s p i r m i n i n k a s A.Šmitas pateikė naują s e k c i j o s s t a t u t ą. Kadangi pačio jaunimo jis dar nepatvirtintas, Taryba priėmė projektą dėmesin.

Šiek tiek pakeisti ir G a r b ė s t e i s m o n u o s t a t a i, atsisakant 3 str. reikalavimo, kad GT pirmininkas būtų renkamas iš teisininkų. VL Bendruomenėje beliko tiek maža narių teisininkų, jog nebėra iš ko pasirinkti. Pakeistas ir sunkiai bepritaikomas 4 str., reikalaujantis, kad "savo veikloje GT prisilaikytų Nepr.Lietuvoje veikusių civil. ir baudž. proceso kolegialiems teismams nustatytų principų". Naujoji to str. redakcija: "Garbės teismo teisėjai, sprendami bylas, vadovaujasi Bendruomenės statutu, kitais Bendruomenės nuostatais ir savo sąžine".

Patvirtinta Kontrolės komisijos patikrinta ir siūlyta priimti 1970 metų p a j a m ų - i š l a i d ų a p y s k a i t a 55.006,08 DM ir 1970.XII.31 b a l a n s a s 947.162,84 DM.

Kartu su 1971 s a m a t a s v a r s t y t o s i r v e i k l o s g a i r ė s . Sąmatos projektą pristatė ir paaiškino išdininkas J.Barasas. Nurodė, kad ji yra didesnė, negu iš tikro bus gauta pajamų ir turėta išlaidų, nes dabar dar tikrai nežinoma, kokią paramą šiais metais skirs Federal. vokiečių vyriausybė. Tai yra daugiau pageidavimų sąrašas. Todėl nustatytas išlaidų pirmumas, be kurių negalima išsiversti, ir kurios darytinos antroje eilėje, turint pakankamai lėšų. Bendra sąmatos suma siekia 102.840,--DM. Priimta ir 1972 m. sąmata, kurios jau dabar reikalauja Bonna, 96.310,--DM sumos. Vasario 27 posėdis užtruko iki 22,15 val.

Rytojaus dieną VLB Tarybos nariai susirinko 8,45 val. Posėdis pradėtas B e n d r u o m e n ė s o r g a n ų r i n k i m u . Nutarta VLB Valdybą ir šiais metais rinkti trijų asmenų. Išrinkti Jonas K.Valiūnas, kun.Br.Liubinas ir J.Barasas, kandidatė - Ona Bartusevičienė, jun. Dar tą pačią dieną jie taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas J.K.Valiūnas, vicepirmininkas ir sekretorius kun.Br.Liubinas ir išdininkas J.Barasas.

Į Kontrolės komisiją išrinkti J.Pauliukevičius, R.Tendzegolskis ir A.Mostvilas.

Garbės teismo pirmininku perrinktas diplom.teis.J.Lukošius, pavaduotoja - A.Grinienė. Garbės teismo nariais išrinkti A.Grinienė, mokyt. V.Svilas ir dr.V.Bylaitis, kandidatu - kun.A.Bunga.

Referentūras ir referentus nutarta palikti tuos pačius ir dar įsteigti naują referentūrą santykiams su VLB apylinkėmis palai-

Kviti la vasarā mokyklomā rādītā. Neapņemtu lūdzumiem kur. Būvniec.
binas.

I VLB Tarybos rinkimų komisija išķrinkti dr. J. Gūrklevičius, J. Venys, J. Nevulis, V. Sutkus ir K. Žakis. Kandidatais - A. Banaitis, A. Daubaris, J. Baltašius, St. Ramanauskas ir H. Zakienė. Vēliāu paašķėjus, kad V. Sutkus nēra VL Bendruomenēs narys; i jō vietā iējo pirmasis kandidats A. Banaitis. Visi VLB Tarybos rinkimų komisijas nariai priekļauso VLB Miesāu apylinkei.

VLB Tarybos atstovais i Vasario 16 gimnazijas kuratoriā išķrinkti tēv. Alf. Bernatonis, J. K. Valiūnas ir A. Smitas.

Priimtos penkios rezoliucijas.

Pirmoji - 1972 pasaulinio lietuviu jaunimo kongreso reikalu. Joje sakoma:

"Apsvarsčiusi jaunimo reikalus ir turėdama galvoje II-jo pasaulinio lietuviu jaunimo kongreso svarbā, Lietuviu bendruomenēs taryba Vokietijoje 1971 vasario 28 priējo šiu išvadū:

1. Kad i II-ji pasaulini lietuviu jaunimo kongresā galētū nuvykti kiek galima didesnis jaunuju skaičius iš Vokietijos, Lietuviu bendruomenēs taryba Vokietijoje i galioja Valdybā iš anksto sudaryti fondā lietuviu jaunimo kongreso reikalams bei prašo Bendruomenēs apylinkes ir pavienius asmenis skirti piniginiu aukū minētam fondui;

2. Taryba siūlo Amerikos lietuviams, kurie okupuotoje Lietuvoje turi mokslus einančiu giminaičiu, kviesti šiuos i JAV-bes 1972 vasaros atostogu, kad šitaip jiems susidarytū galimybē pažinti lietuviu jaunimā Vakaruose, ypač per Pasaulini lietuviu jaunimo kongresā".

Antroji rezoliucija - dēl santykiu su tėvyne. Jos turinys:

"Vokietijos LB Taryba, tēsdama 1970 m. sesijoje pradėtaji svarstymā apie lietuviu išeiviū ir pabėgēliū santykius su tėvyne Lietuva, pastebi, kad 1970 m. yra atsiradę nauju aspektū. Išryškējo pavergtuju lietuviu pastangos išsilaisvinti, stengiantis pasiekti laisvajū pasauli ir žiaurūs bolševiku mētodai tas pastangas nuslopinti, mėginusiems pabėgti taikant net mirties bausmē. Nors daugumai laisvojo pasaulio lietuviu visā laikā buvo aišku, kad laisvas bendradarbiavimas su okupuotos Lietuvos žmonėmis nēra įmanomas, iš mėginusių pasiekti laisvajū pasauli Simo Kūdirkos, Vytauto Simokaičio šeimos ir M. Prialgauskaitės atvejū dar primygtiniau paašķėjo, kad laisvajū pasauli pasiekti ar su juo turėti kontakta galima tik sovietinės valdžios kontrolėje.

Vokietijos LB Taryba protestuoja prieš okupuotoje Lietuvoje vykdomā priespaudā ir reikalauja laisvės bei žmogaus teisiū gerbimo".

Trečioji rezoliucija - padēka Federal. vokiečiu vyriausybei už teikiama Bendruomenēi paramā - pavesta suredaguoti ir pasiūsti VLB Tarybos prezidiumui.

Ketvirtajā rezoliucija-nutarimu pavedama VLB Tarybos prezidiumui suredaguoti atsišaukimā-kreipimāsi i lietuviu visuomenē, prašant aukū gimnazijos bendrabučio statybai ir pranešant statybos pradžia.

Penktajā rezoliucija siūloma VLB Valdybai tyrinėti Vydūno palaikū perkēlimo galimybē i Hüttenfelde kapines, pamėginti vyresnio amžiaus lietuviams ruošti atostogas Romuvoje ir stengtis įrengti lietuvišku knygu ir kitokiu leidiniu kioskā Romuvoje.

Sesija baigta 13 val. darniai nuskambėjusiu tautos himnu. Ji buvo sklāndi ir darbingā. Per palyginti neilgā laikā atlikta visa krūva darbū.

o o o

S T O P G E N O C I D E ! L I T H U A N I A .

Toku užrašū Stasys Motuzas (2848 Vechta, Landwehrstr.1) išleido atvirukus. Vokietijoje jie kainuoja po 0,15 DM, užsieny kiek brangiau.

V A S A R I O 1 6 M I N Ė J I M A I

kaip kiekvienais, taip ir šiais metais, buvo suruošti daugelio VLB apylinkių. VLB Valdyba šią šventę šventė kartu su Vasario 16 gimnazija, mininčia savo dvidešimtmetį. Jos aprašymas išspausdintas praeitame INFORMACIJŲ numery. Nevisos apylinkės atsiuntė reportažus. Apie kai kuriuos minėjimus patyrėme tik nuotrupas.

H a m b u r g e

tautos šventę lietuviai šventė vasario 14. Hamburgas, senas hanzos miestas, yra vienas gausiausių ir pajėgiausių lietuviškų telkinių Šiaurės Vokietijoje. Todėl šventėje matėsi svečių ir iš kaimyninių vietovių, kaip Lūbecko, Pinnebergo, Osnabrūcko ir kt.

Katalikams šventiškas mišias atlaikė ir pamokslą pasakė iš Buchschlago atvykęs kun.V.Damijonaitis. Koncelebrantai buvo kun.P.Girčius iš Osnabrūcko ir hamburgiškis kun.V.Šarka.

17 val. išpuoštoje parapijos salėje pradėtas minėjimas, kurį atidarė VLB Valdybos įgaliotinis prie Hamburgo ir Žem.Saksonijos kraštų vyriausybių kun.V.Šarka. Pirmasis sveikinimo žodį tarė dr.Seffrin,buv. Bundestago narys. Jis išreiškė pagarbą lietuviams už jų ištikimybę savo tėvynei ir tvirtą tikėjimą į jos prisikėlimą.

Paskaitą skaitė iš Romuvos atvykęs mokyt.Vincas Bartusevičius. Jis pasveikino susirinkusius ir VLB Valdybos vardu ir pasidžiaugė Hamburgo lietuvių veikla. Vokiečių kalba trumpai apibūdino šventės tikslą bei prasmę, atkreipdamas dėmesį ypatingai į tą tikrovės pusę, kuri dažnai pamirštama, tačiau kurią liudija patys pavergtieji, kaip Brazinskai, Kudirka ir kiti. Tęsdamas savo paskaitą lietuvių kalba, prelegentas bandė nušviesti Vasario 16 minėjimų prasmę dabartyje ir išsiaiškinti specifinius išeivijoje gyvenančios tautos dalies uždavinius.

Po paskaitos sveikinimo žodžius tarė estų, latvių, lenkų, čekų ir Lietuvos vokiečių atstovai. Perskaityta visa eilė sveikinimų, atsiųstų raštu. Daugiausia kalbėjo kun.V.Šarka, pareiškdamas savo nuomonę dėl paskaitininko minčių, kritiškai vertindamas jaunimą, karštai gindamas Lietuvos teisę į laisvę.

Sekė meninė programa, kurią atliko Hamburgo jaunimas. Pašoktas Kalvelis, sesutės Gaidelytės fleitomis pagrojo ir padainavo- Gražių dainelių daug girdėjau (2 grojo ir 2 dainavo). Ilona Gaidelytė grojo akordeonu valso ritmu. 8 mergaitės pašoko Šustą. Sicilija Gaidelytė akordeonu pagrojo valsą. Mikitą šoko Monika ir Kristina Navickaitės, Elžbieta ir Gabrielė Neumeyer. Jaunimą šokti išmokė ir su juo meninę programą paruošė Viktoras Stončius.

Gražiai dainavo solistai Izabelė ir Herbertas Šrederiai, pirmoji padidima pianistės Silvijos Lemke, antrasis - akordeonisto Kurt Tellmann. Pakaitomis jie padainavo: Šrederienė - Ant marių krantelio, Oi jūs sodai, jūs sodeliai, Paukštužėli, skrajūnėli ir Sėdžiu po lange-liu; Šrederis - Sunny-boy ir Wundervoll ist dieser Morgen. Koncertą pabaigė duetu - Dich erkenn' ich mit verbundnen Augen.

Po uždarymo žodžio sekė šokiai ir užkanda. Šiai vakaro daliai vadovavo VLB Hamburgo apylinkės pirmininkas Jonas Valaitis, muzika rūpinosi Jaunutis Klimaitis, valgius paruošė darbščiosios moterys.

M e m m i n g e n e

VLB vietos apylinkė 53-jų mūsų nepriklausomos valstybės atstatymo metinių minėjimą suruošė vasario 14. Šventė pradėta iškilmingomis pamaldomis, kurių metu bažnyčioje buvo lietuviška vėliava su asista. Paskaitą skaitė kun.dr.P.Celiešius. Muz.Vl.Budreckas papasakojo apie Lenkijos lietuvius.

Eilėraščius deklamavo Jurgaitytė ir Bernotaitė. Vaidino Lola ir Manuela Butkutės, Regina ir Brigita Dasytės, Rūta ir Angelika Jurgaitytės, Janina Bernotaitė ir Audronė Vainoraitė. Meninę programą paruošė vargo mokyklos mokyt.V.Vykintienė. Minėjime dalyvavo ir iš toliau atvykusių tautiečių.

H a n n o v e r y

53-sias nepriklausomybės metines lietuviai su savo svečiais atšventė vasario 27. Minėjimą atidarė naujasis apylinkės pirmininkas G.Pudimaitis. Pagrindinę kalbą pasakė kun.V.Šarka. Žodžiu sveikino estų ir latvių vardu dr.J.Bračas, lenkų - kpt.W.Paterek, ukrainiečių ir visų užsieniečių pabėgėlių vardu - AGAFIN pirmininkas dr.E.Menčinskyj, Lietuvos vokiečių - pirmininkas Arnold Döhring. Raštu sveikinimus atsiuntė vyr.Hannoverio miesto burmistras, Hannoverio miesto tarybos pirmininkas, Rytprūsių vokiečiai, vysk.dr.Ad.Kindermann.

Minėjimo meninę dalį atliko dvynukai - sopranas Astra Šaltytė-Fabianienė ir tenoras Alfredas Šaltys. Jų dainavimo kokybę liudija ta aplinkybė, kad Šalčiai yra įdainavę plokštelę.

Šventė baigta Lietuvos himnu. Trumpu žodžiu ją uždarė kun.V.Šarka, žymesniems svečiams įteikdamas po Šalčių įdainuotą plokštelę. Oficialią programą dalį lydėjo pramoginė - vaišės, loterija ir muzika. Minėjimo paruošiamuosius darbus atliko Vilkų šeima, talkininkaujama paslaugų tautiečių. Jaunutis Klimaitis su motina ir Jonu Valaičiu įtaisė garsintuvus ir į magnetofono juostą įrašė Šalčių koncertą.

Prieš minėjimą VLB Hannoverio apylinkė savo narių susirinkime, sušauktame VLB Valdybos įgaliotinio kun.V.Šarkos, išsirinko naują vadovybę: pirmininką Gustavą Pudimaitį, vicepirmininką ir sekretorių Juozą Vagnerį, išdininę Angelę Vilkienę. Kontrolieriais išrinktos Petrė Prahlienė ir Ona Giesienė.

S t u t t g a r t e

Lietuvos nepriklausomybės metinės atšventos vasario 28. Atlaikytos pamaldos už lietuvių tautą. Paskaitą skaitė prof.dr.J.Eretas iš Šveicarijos. Buvo ir meninė dalis.

D o r t m u n d e

kovo 6 Šiaurės Reino-Vestfalijos lietuviai susirinko paminėti 53-jų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinių, o patys dortmundiškiai kartu ir atšvesti 50 metų Dortmundo ir apylinkės lietuvių draugijos įsteigimo sukakties. Šventę suruošė G.Šimkevičiaus vadovaujama Vokietijos LB Valdybos atstovybė prie Düsselдорfo vyriausybės, aišku, glaudžiai bendradarbiaudama su Dortmundo LB apylinkės vadovybe.

Į minėjimo salę, kuri buvo išpuošta Vokietijos, Lietuvos ir 1921 Kaune siūtos Dortmundo lietuvių draugijos vėliavomis, susirinko apie 150 žmonių. Atidaromąjį žodį tarė Evaldas Lukošaitis, pats gimęs Dortmunde, bet gražiai kalbąs lietuviškai. Lukošaitis savo vokiškai sakytoje kalboje palietė Dortmundo lietuvių jubiliejų, atkreipdamas dėmesį, kad draugija įsteigta 1921 vasario 27 J.Braškio iniciatyva, kad jai ilgus metus vadovavo V.Martišius, kurio žmona ne tik dalyvauja šiame minėjime, bet yra ir Dortmundo LB apylinkės pirmininkė. Kalbėtojas pamiršo suminėti savo motiną, taip pat esančią minėjime, anais laikais dalyvavusią Dortmundo lietuvių draugijos veikloje ir lietuviškai išauklėjusią jį patį. Iš senosios kartos tik nedaug tėra likę gyvų, o jų vaikų didžioji dalis lietuviškame gyvenime nedalyvauja. Antruoju kalbėtoju buvo Vokietijos LB Valdybos vicepirmininkas kun. Br.Liubinas. Ir jis savo kalboje centrinę vietą skyrė Dortmundo lietuvių jubiliejui, pasidžiaugdama, kad tarp dortmundiškių vistiek yra šeimų, kur lietuviškumas gyvas ir trečioje kartoje. Tai gyvai liudija Martišių šeima, kurios vienas vaikaitis šiemet yra Vasario 16 gimnazijos abiturientas. Kun.Liubinas perdavė VLB Valdybos ir Vasario 16 gimnazijos sveikinimus ir linkėjimus dortmundiškiams ir visiems šventės dalyviams. Hamburgo lietuvių vardu susirinkusius pasveikino kun. V.Šarka.

Pagrindinei kalbai buvo pakviestas Vakarų Europos lietuvių katalikų sielovados spaudos centro direktorius kun.dr.P.Celiešius iš Bad Wörrishofeno. Pradėjęs Maironio citata "Kur šiandieną jinai...", kalbėtojas kėlė klausimą, kokią prasmę šiandien turi minėjimai. Atsakymą

perduoti gyvenamajai aplinkai Lietuvos laisvės idėją. Toliau, jie padeda palaikyti gyvą lietuvišką dvasią, o kol ji gyva, Lietuva nemirs. Minėjimuose puoselėjama taip pat lietuviška kultūra. Lietuviška daina ir šokis gaivina lietuviškumą. Į pabaigą kalbėtojas pranašavo, jog Lietuva mirs tada, kai mirs lietuvių sąmonė, kai paskutinis lietuvis pasakys: "Aš nenoriu būti lietuviu". Baigė B. Brazdžionio citata iš "Lietuvos vardo" ir teigimu, kad Lietuva bus gyva. Klausytojai plojimu parodė, kad poetiškai išreikštos kun. Celiešiaus mintys juos uždegė.

Meninę programą atliko Šiaurės Reino-Vestfalijos lietuvių dainos ir šokio ansambliai. V. Lemkio vadovaujami 5 dainininkai sudainavo 8 dainas, šokėjai pašoko Kubilą, Suktinį, Žiogelį ir Lenciūgėlį, Živilė Vilčinskaitė iš Hageno padeklamavo Putino "Tėvų šalį" ir B. Brazdžionio "Lietuvos vardą". Vyrai stebino savo ištvermingumu, kai po smarkaus šokio tuoj pat traukė trankią dainą, o Stasys Jasulaitis dar ir pranešinėjo programą.

Iškilmų dalis baigta tautos himnu, o toliau vaišintasi ir linksmin-tasi iki gaidgystės.

B r e m e n e

kovo 21 įvyko visuotinis apylinkės narių susirinkimas. Naujuoju pirmininku išrinktas K. Dikšaitis, buv. Bonn-Kölno apylinkės pirmininkas, išdininku - Fr. Šlenteris.

VOKIETIJOS LIETUVIAI UŽ BRAZINSKUS

Turkijos aukščiausiam teismui panaikinus žemesniųjų teismų sprendimus, pripažinusius Praną ir Algirdą B r a z i n s k u s politiniais pabėgėliais, ir atsiradus pavojui, kad jie gali būti išduoti Sovietų Sąjungai, VLB Valdyba, evangelikų ir katalikų sielovados, kitos Vokietijos lietuvių organizacijos bei institucijos ir pavieni asmenys siuntė Turkijos vyriausybei telegramas, prašydami neišduoti Brazinskių sovietams. Telegramų siuntėjai pabrėžė, kad Brazinskai yra Lietuvos, o ne Sovietijos piliečiai, todėl sovietiniai teismai nėra kompetentingi jų teisti. Vasario 16 gimnazija pasisiūlė priimti Algirdą Brazinską į savo bendrabutį, jį mokyti ir auklėti.

Dr. P. Karvelis su V. Banaičiu buvo nuvykę į Europos tarybą Strasburge ir tyrė galimybę iškelti bylą Europos žmogaus teisių teisme tuo atveju, jei Turkija ryžtųsi išduoti Brazinskus.

Kun. V. Šarka išsiuntinėjo krūvą laiškų beveik visų valstybių Vokietijoje reziduojantiems diplomatams, vokiečių laikraščių redakcijoms, aukštiesiems dvasiškiams ir kit.

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

METINIS KURATORIJOS SUSIRINKIMAS

Pagal statutą, Vasario 16 gimnazijos kuratorijos narių susirinkimai šaukiami bent vieną kartą per metus pirmame metų ketvirty. Praeitais metais įvyko dar ir neeilinis susirinkimas tuoj po Studijų savaitės Stuttgarte, liepos 26, svarstęs mokinių bendrabučio statybą ir jos finansavimą.

Metiniam Kuratorijos narių susirinkimui, vykusiam kovo 27 Romuvoje, susitelkė visas kalnas klausimų. Jiems svarstyti ir spresti pateikta 14 punktų darbotvarkė.

Iš Kuratoriją sudarančių 11-kos narių į susirinkimą atvyko 9: J. Barasas, tėv. A. Bernatonis, kun. Br. liubinas, J. Lukošius, V. Natkevičius, P. Nevulis, dr. J. Norkaitis, A. Šmitas ir J. K. Valiūnas. Trūko kun. J. Urzės ir dr. V. Lenerto.

Pirmininku išrinktas J. Lukošius, sekretorium A. Šmitas. Pranešimus

padarė Kuratorijos valdybos pirmininkas V. Natkevičius, išdininkas J. Barasas ir kontrolierius tėv. A. Bernatonis.

V. Natkevičius pranešė, kad bendrabučio statybos vajeaus vedėju išrinktas tėv. A. Bernatonis. Jis nuo praėitų metų rugsėjo iki š. m. vasario pradžios lankėsi JAV-bėse ir Kanadojė ir surinko apie 18.000 dolerių.

Mokinių prieauglis šių mokslo metų pradžioje buvo didelis - 25. Nauji mokslo metai pradėti su 73 mokiniais. Tas skaičius išsilaikė iki šiol: 30 mergaičių ir 43 berniukai, 20 evangelikų ir 53 katalikai. Daugiausia mokinių iš Vestfalijos bei Baden-Württembergo ir Rheinland-Pfalzo, mažiausia iš Šiaurės Vokietijos ir Bavarijos. 3 jaunuoliai atvyko mokyti iš JAV-bių, 1 iš Anglijos. Mokinių skaičiumi iš užjūrio mus žymiai pralenkia vengrų ir latvių gimnazijos: pirmieji jų turi apie 70, latviai 20. Mokinių verbavimas bus tęsiamas per spaudą, paveiksluotais prospektais ir asmeniškais kontaktais. Gimnazijoje šiuo metu yra 20 mokytojų: 13 lietuvių ir 7 vokiečiai. Pilnu etatu dirba tik 12 mokytojų, jų tarpe 2 vokiečiai. Yra dar viena talkininkė studentė iš JAV-bių. Trūksta katalikų kapeliono, kurio pareigas eina berniukų bendrabučio vedėjas kun. H. Šulcas.

Nepasiseka gauti ūkvedžio ir šoferio. Virtuvėje dirba 3 lietuvių moterys. Jos gamina maistą rūpestingai ir skaniai. Ūkio darbams talkininkauja du pensininkai - St. Kundrotas ir A. Mikalauskas. Pastarasis dar aukoja gimnazijai po 200, --DM kas mėnesį.

Kuratorijos valdybos išdininkas J. Barasas apžvelgė finansinius reikalus. Pajamos iš rėmėjų plaukė normaliai, įprasta parama gauta iš Centrinės vokiečių ir Baden-Württembergo krašto vyriausybių. Išlaidos derintos su pajamomis.

Kontrolės komisijos protokolą, surašytą tėv. A. Bernatonio ir dr. P. Karvelio, perskaitė pirmasis. Kontrolė vykdyta 5 dienas. Nuodugnai patikrinta kasa ir jos knygos, algų lapai, mokslapinių kartoteka, ūkis ir atsiskaitymo dokumentai, statybos fondo sąskaita, 1970.XII.31 balansas ir 1970 pajamų-išlaidų apyskaita. Kontrolės komisijos protokole įrašytas pastabas paaiškino Valdybos nariai ir reikalų vedėjas V. Bartusevičius, o susirinkimas rūpestingai jas apsvarstė ir daugumai pritarė.

1970.XII.31 balansą 166.803,13 DM ir 1970 pajamų-išlaidų apyskaitą 605.489,31 DM pranešė ir paaiškino J. Barasas. Susirinkimas, nuodugnai išnagrinęs kiekvieną balanso ir sąmatos poziciją, juos priėmė ir nutarė į šių metų pabaigos balansą įrašyti gerokai sumažėjusią realią turto vertę.

Išrinkta nauja Kontrolės komisija iš dr. J. Norkaičio ir A. Šmito.

Naujo bendrabučio statybos reikalais pranešimą padarė reikalų vedėjas V. Bartusėvičius. 1968 spalio 21 Romuvoje susirinkę Federalinės vyriausybės, Baden-Württembergo krašto, mokyklų ir statybos priežiūros, VLB Valdybos ir gimnazijos atstovai priėjo vieningos išvados, kad reikalingas naujas bendrabutis. Pradžioje valdžios atstovai reikalavo, jog bendrabutis būtų statomas atskirais paviljonais, bet vėliau pasisekė juos nuo to nusistatymo atkalbėti. Nutarta statyti kompaktišką pastatą trimis tarpsniais. Statyba praėjusiais metais nebuvo pradėta dėl įstaigų biurokратиškumo, bet užtat gauta lėšų statybai transformatoriaus, kainavusio apie 47.000, --DM.

Mergaičių bendrabutis numatytas 55, o berniukų 72 lovų. Paskutiniu skaičiavimu visa bendrabučio statyba kainuos 1.285.000, --DM. Valdžia pinigus statybai duoda nemokamai, tačiau reikalauja apsauginės hipotekos, kaip laido, kad pastatai nebus naudojami kitiems tikslams. Vasario 16 gimnazijos kuratorija pradėjo platų aukų telkimo vaju ir pasiruošusi jį dar sustiprinti. Iki šiol į statybos fondą įplaukė apie 80.000, --DM.

Tėv. A. Bernatonis painformavo apie savo kelionę į JAV-bes ir Kanadą telkti lėšų bendrabučio statybai. INFORMACIJŲ skaitytojus

su ta kelione jis supažindina pasikalbėjime, pradėtame spausdinti š. m. 2-me numery.

Apsvarstyta ir priimta šių metų pajamų-išlaidų samata 793.500,--DM ir susipažinta su projektu ateinančių metų samatos, kuri turėtų siekti 932.000,--DM.

Įvedamasias pastabas apie mokymą ir auklėjimą padėti Vasario 16 gimnazijoje padarė jos direktorius V. Natkevičius. Jis apibūdino mokytojus ir mokinius, nušvietė problemas, su kuriomis susiduriama dirbant auklėjimo darbą. Labai sunku gauti lietuvių mokytojų. Nežinia su kokių mokinių skaičiumi teks pradėti kiti mokslo metai.

Kiekvienas Kuratorijos narys turėjo ką nors paklausti ar pareikšti savo pastabas kuriais nors klausimais. Direktorius kantriai visus išklause ir visiems atsakinėjo. Diskusijų metu atkreiptas dėmesys, jog prasidėjusi Vokietijos piliečių repatriacija iš Sovietų Sąjungos teikia vilčių ir mūsų gimnazijai padidinti mokinių skaičių, nes manoma, kad nemaža repatriantų bus ir iš Lietuvos.

Suvažiavimas su trumpa pietų pertrauka užtruko apie 9 valandas.

TĖVUI ALFONSUI BERNATONIUI IŠ AMERIKOS SUGRĮŽUS (Pasikalbėjimo 1 tąsa)

REDAKTORIUS - Tėve Bernatoni, praeitą kartą Tamsta pasakojai apie savo kelionę į JAV-bes telkti aukų Vasario 16 gimnazijos mokinių bendrabučio statybai. Mūsų skaitytojus supažindinote su savo žygiais New Yorke, Putname ir Clevelande. Kokias vietas ir asmenis aplankėte vėliau?

TĖV. BERNATONIS - Spalio 17 Melinauskai savo automobiliu išvežė mane iš Clevelando į Hamiltoną Kanadoj. Pakeliui sustojome Eire. Ten aplankėme buv. Vasario 16 gimnazijos kapelioną kun.dr. A. Paškų, profesoriaujantį tame mieste. Jis įteikė 50 dol. auką, pakeldamas mano iki šiol JAV-bėse surinktą sumą iki 3.447 dol.

Hamiltoną pasiekėme vakare. Nors buvo vėlus laikas, prel.dr. J. Tadaraskas mane maloniai priėmė ir apgyvendino savo šaunioj klebonijoje. Spalio 18, sekmadienį, jo parapijos bažnyčioje pasakiau 3 pamokslus lietuviams ir išdalinau aukų vokelius. Prelatas kiekvieną kartą mane pristatė tikintiesiems ir iš savo pusės ragino aukoti. Vokeliai su aukomis turėjo būti surinkti kitą sekmadienį, spalio 25. Spalio 20 su prelatu Tadarasku nuvykome į Kanados lietuvių kunigų vienybės valdybos posėdį Delhi miestely. Ten paaiškinau savo kelionės uždavinį ir konfratrai pažadėjo jį paremti.

Spalio 21 Hamiltono lietuvių klebonijoje turėjau pasitarimą su šaulių kuopos vadu P. Kanopa, Lietuvių bendruomenės atstovu K. Mikšiu ir Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelių vadovu St. Dalium. Sutarėme, kad Hamiltone bus įsteigtas bendrabučio statybai remti komitetas.

Spalio 22 išsiunčiau 18-kai Kanados LB apylinkių valdybų ir 4-iems lietuvių bankeliams prašymus remti bendrabučio statybą. Vakare įvyko parapijos atstovų susirinkimas, kuriame dalyvavo 64 asmenys. Juos taip pat painformavau apie Vasario 16 gimnazijos plėtimą užmojį. Tuo mano viešnagė Hamiltone buvo baigta.

REDAKTORIUS - Kokie jos rezultatai?

TĖV. BERNATONIS - Didžiausias laimėjimas buvo tas, kad tautiečiai didžiai įvertino Vasario 16 gimnazijos uždavinius ir pažadėjo juos remti morališkai ir finansiškai. Kelėtas asmenų aukojo po šimtinę, o Hamiltone bažnyčioje iš viso surinkta 750 dol. ir man įteikta 150 dol. Aukotojų sąrašai skelbiami. Hamiltono parapija pasiryžusi surinkti bent 1.500 dol., kad jos vardu būtų pavadintas naujo bendrabučio kambarys. Žadėjo neužsileisti ir Hamiltono LB apylinkė.

REDAKTORIUS - Kurlink Jūsų kelias vedė iš Hamiltono?

TĖV. BERNATONIS - Prel. Tadarauskas spalio 23 nuvežė mane į Torontą pas tėvus pranciškonus. Spalio 24, šeštadienį, dalyvavau Šv. Jono Krikštytojo pagalbinės šalpos organizacijos auksinio jubiliejaus iškilmėse. Gausius iškilnių dalyvius supažindinau su Vasario 16 gimnazijos rūpesčiais. Vakare aplankiau pranciškonų parapijoje moksleivių ir studentų ateitininkų suruoštą jaukų pobūvį senimui. Ten gerėjau šaunioju lietuvišku jaunimu ir supažindinau su Vasario 16 gimnazijoje auklėjamu jaunimu.

Spalio 25, sekmadienį, Prisikėlimo parapijoje, vadovaujamoje lietuvių tėvų pranciškonų, atlaikiau pamaldas ir pasakiau 5 pamokslus. Per pamaldas išdalinti vokeliai aukoms įteikti. Sekančiomis dienomis lankia tautiečius Toronto mieste. Parašiau pranešimą "Tėviškės žiburiams".

Spalio 28 A. Duda suruošė man priėmimą, kuriame dalyvavo Tumosų ir Dvilaičių šeimos. Ta proga šeiminkai ir svečiai suaukojo 320 dol. Spalio 30 kalbėjau Tėvynės prisiminimų radijo programoje.

Lapkričio 1, Visų šventų dieną, šv. Jono Krikštytojo parapijoje, vadovaujamoje klebono Užubalio, pasakiau 3 pamokslus ir išdalinau aukų vokelius. Popiet sutikau daug tautiečių, susirinkusių iš plačios apylinkės į lietuviškas kapines pagerbti mirusiųjų. Nuolatinės gimnazijos rėmėjos Kuolų ir Kazlauskų šeimos pažadėjo ir toliau neapleisti lietuvių švietimo židinio.

Lapkričio 2 ir 3 atidariau gimnazijos sąskaitas Prisikėlimo parapijos ir Paramos bankeliuose, įnešdamas 2,400 dol. Bankelių direktoriai pažadėjo ir savo lėšomis paremti bendrabučio statybą. Per dr. Ant. Pacevičių įteikiau Kanados lietuvių fondui prašymą skirti aukų.

Tuo žygiu baigiau savo misiją Kanados lietuvių sostinėje Toronte. Susisiekti su aukotojais čia man daugiausia padėjo J. Rimkevičius ir dar pats aukojo.

REDAKTORIUS - Kokius vaisius davė Jūsų apsilankymas pas Toronto lietuvius?

TĖV. BERNATONIS - Man buvo įteikti 715 dol. Prisikėlimo parapijoje vokeliais surinkta 706,34 dol., viso 1.421,34 dol. Į juos neįeina suma, kuri vėliau buvo surinkta šv. Jono Krikštytojo parapijos bažnyčioje, rodos, apie 800 dol. Daugelis visuomenės veikėjų pažadėjo aukų rinkimą tęsti.

REDAKTORIUS - Kurlink pasukote iš Toronto?

TĖV. BERNATONIS - Lapkričio 3 kun. Staškevičius nuvežė mane į Londoną. Pernakvojuo pas kleboną Pacevičių, kuris mane ne tik priglaudė, bet ir 100 dol. paaukojo. Pas jį susitikau Londono lietuvių šalpos fondo pirmininką J. Butkų, kuris įteikė irgi 100 dol. auką. Lapkričio 4 iš Windsorą atvyko kun. Dom. Lengvinas ir išsivežė pas save. Pakeliui užsukome pas Laurinavičius, kur vyko šeimyninės vaišės. Jų dalyviai aukojo: kun. Lengvinas 100 dol., Dan ir Pran. Jankai 100 dol., El. ir R. Vilebrektai (Elena Vilebrektienė-Bekeraitė yra lankiusi Vasario 16 gimnaziją) 100 dol. ir šeiminkai Laurinavičiai 50 dol. Lapkričio 5 pietavome pas Em. ir Vyt. Borisus, kurie paaukojo 50 dol. Vakare baigėsi mano viza Kanadoje. Kun. Lengvinas išvežė mane į Detroitą.

REDAKTORIUS - Nuoširdus ačiū už informacijas, kurios, tikimės, bus įdomios skaitytojams ir kai kuriuos gal net paskatins savo auka paremti naujojo bendrabučio statybą, kad jaustųsi visi prisidėję prie bendro ir didelio lietuviško darbo.

TĖV. BERNATONIS - Po Velykų papasakosiu apie tolimesnę kelionę JAV-bėse. O dabar linkiu visiems tautiečiams, ypač bendrabučio statybos rėmėjams, linksmų Prisikėlimo ir pavasario švenčių.

(E. d.)

R e l i g i n i o s u s i k a u p i m o d i e n a s

Vasario 16 gimnazijos katalikams moksleiviams pravedė kovo 19-20 kun.prof.dr.J.Jūraitis iš Šveicarijos. Vedėjas susilaukė didelio pasisekimo ir savo pasiektais rezultatais patenkintas. Gaila tik, kad ne visi mokiniai supranta, kaip reikia tokiu susikaupimu pasinaudoti.

Tuo pačiu metu evangelikams mokiniams dvasinį susikaupimą pravedė kun.J.Urdzė.

V e l y k ų a t o s t o g o s g i m n a z i j o j b a l a n d ž i o 3-19.

NAUJOJO BENDRABUČIO STATYBAI AUKOTOJŲ SĄRAŠAS bus tęsiamas ateinančiame INFORMACIJŲ numery.

o o o

M i r u s i e j i

P o v i l a s G E Č A S, VLB Bad Zwischenahno apylinkės narys, mirė 1970 gruodžio 27. Velionis buvo gimęs 1902 rugpiučio 17 Žemaičių Naumiesčio valsč. Ūkininkas. Vokietijoje giminių neturėjo.

V l a d a ŽALIUKIENĖ, VLB Osnabrücko apylinkės narė, mirė kovo 1 Kėlnė. Palaidota Vehrtes (netoli Osnabrücko) kapinėse. Laidojimo apeigas atliko, pamokslą pasakė ir gedulingas mišias su kun.P.Girčium koncelebravo kun.V.Šarka. Laidotuvėse dalyvavo daug vietos lietuvių ir svetimtaučių. Ant kapo sudėta apščiai vainikų ir gėlių. Liko 6 vaikai: Milda, Inga, Irena, Pranas, Romas ir Antanas. Visos dukros ištekėjusios. Romas ir Antanas lanko Vasario 16 gimnaziją. Velionė buvo gimusi 1919 sausio 19.

K a z ė NORKAITIENĖ, VLB Stuttgarto apylinkės narė, po ilgos ligos mirė kovo 10. Palaidota kovo 15 Bad Mergentheimo kapinėse. Į laidotuves susirinko daug vietos vokiečių, o taip pat ir nemažas būrelis lietuvių. Ant kapo sudėta daugybė gėlių ir vainikų. Laidojimo apeigas atliko ir pamokslą pasakė vietos vokiečių klebonas. Jis pastebėjo, kad velionė buvo pabėgėlė iš Lietuvos, dirbusi ten valstybės kūrimosi pradžioje. Po pamokslo sugiedota keletas lietuviškų giesmių. Velionė buvo kilusi iš Žvėgdaičių bei Griškabūdžio apylinkių iš Zarnavikijoje labai išsišakojusios Kudirkų giminės. Mirė sulaukusi 74 metų amžiaus. Paliko našlį vyrą Joną Norkaitį ir sūnų dr.Joną Norkaitį.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Vladas Staliauskas iš Darmstadto, Stasys Motuzas iš Vechtos, Izidorius Sragauskis iš Hamburgo, Eduardas Rosploch iš Berlyno ir Jonas Romuvietis po	20,--DM
Eduardas Voroneckas iš Weinheimo, Norb.Penkaitis iš Mannheimo ir dr.L.Chalmeta iš Lausannos (Šveicarija) po	10,-- "
A.Rinkūnas iš Kanados adreso pakeitimo proga	2 dol.

Ačiū.

I e š k o m a s

RIBAČENKA Leonardas, sūnus Antano ir Onos, g.1926.I.5 Kaune. Ieško motina, gyv.Lietuvoje.

D O V A N A L I E T U V A I

Joseph Ehret **BALTISCHES SCHICKSAL**, Basel 1970. 40 psl. brošiūra, skirta atminimui žmonos Onos, mirusios 1954.

Įvado žody autorius pastebi, kad nurodant karo žalą, pirmiausia suskaičiuojami materialiniai nuostoliai. Mažiausiai kalbama apie sunaikinimą dvasinių vertybių, nors ir atskirų tautų gyvybė būtų atsidūrusi pavojuje. Tai tinka pirmoje eilėje Pabaltijo kraštams. Daugiausia rašoma apie Lietuvą, kuri autoriui tapusi antrąja tėvyne. Jo rašiniai yra tikras himnas Lietuvai.